

STORTINGET

Representantforslag 194 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve, Morten Stordalen og Bård Hoksrud

Dokument 8:194 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve, Morten Stordalen og Bård Hoksrud om bedre veisikkerhet

Til Stortinget

Bakgrunn

Veiens beskaffenhet har en avgjørende betydning for sikkerheten for alle trafikanter. Viktige deler av det norske veinettet er preget av undermåls standard, dårlig veidekke og et betydelig vedlikeholdsetterslep. Forslagsstillerne mener det er for lite oppmerksomhet om veikvalitetens betydning for sikkerheten, veiforvalters ansvar og et slett vedlikeholdsarbeid. I en situasjon med et økende antall veiulykker mener forslagsstillerne regjeringen må lage en veisikkerhetspakke som forplikter med hensyn til veistandard, vedlikehold og oppmerking. Det må lages forpliktende planer for utbedring av de mest ulykkesutsatte veistrekningene, og veiforvalter må få et tydeligere ansvar for veiens kvalitet.

Veivedlikehold

Vedlikeholdsetterslepet på veinettet er betydelig og kan hevdes å være den største utfordringen for sikkerheten på veiene. Store deler av etterslepet er knyttet til fylkes- og lokalveinettet, men også på riksveinettet er etterslepet betydelig. Fremskrittspartiet sørget i sin tid i regjering for å redusere vedlikeholdsetterslepet. Arbeiderparti–Senterparti-regjeringens signaler om at transportsektoren skal bygges ned til fordel for andre formål, gir grunn til frykt for at det mest alvorlige sikkerhetspro-

blemet i trafikken kan vokse seg enda større. Forslagsstillerne mener at det viktigste som kan gjøres for å bedre sikkerheten på veiene for alle trafikanter er å sørge for løpende godt vedlikehold og at det store etterslepet fjernes over en fastsatt tidsperiode. Staten har økonomisk mulighet til å fjerne etterslepet på riksveinettet. Når det gjelder fylkes- og lokalveinettet, er etterslepet enda større. Viktige næringsveier som i dag er fylkesveier, bør bli riksveier. Forslagsstillerne mener videre at staten skal bidra gjennom en tilskuddsordning for å få etterslepet redusert, og viser her til Representantforslag 193 S (2022–2023) om et eget statlig vedlikeholdsprogram for fylkesveinettet. Dette vil gi et solid bidrag til å bedre veisikkerheten for alle trafikanter.

Møtefrie firefeltsveier

Et hovedveinett med møtefrie firefeltsveier er viktig for både sikkerhet og effektivitet i veinettet. Når det skal bygges nye hovedveier, må dette gjøres på grunnlag av en forventet betydelig trafikkvekst. Signalene fra regjeringen om en ny strategi der veiutbygging skal nedprioriteres, gir grunn til bekymring for alle trafikanter. En tilbakeføring av hovedveiutbygging til undermålsstandard utfordrer sikkerhet og effektivitet og gjør at man innen få år må bygge ut veien på nytt. Forslagsstillerne mener at en veisikkerhetspakke må bygge på premisset om at nye hovedveier bygges med fremtidsrettet firefeltsstandard. Det skal legges til grunn bruk av firefeltsstandard ved en ÅDT (årsdøgntrafikk) over 6 000 kjøretøy.

Standardutbedring

For store deler av riksvei- og fylkesveinettet kan modernisering gjennom mindre standardutbedring på del-

strekninger gi bedre sikkerhet og flyt i trafikken. Breddeutvidelse på trafikkerte delstrekninger som gjør forsterket midtoppmerking mulig, har stor effekt for veisikkerheten, men medfører beskjedne investeringskostnader. Statens vegvesen har gjennomført slike utbedringer på flere riksveier, herunder rv. 3, som har betydelig med tungtrafikk. Forslagsstillerne mener at dette bør videreutvikles til å omfatte flere riksveier med lavere trafikk tall, men stor lokal betydning, samt fylkesveinettet.

Modernisering av denne delen av veinettet med å bygge ut flere forbikjørings- og krabbefelt er viktig for å bedre veikapasiteten samt skape en bedre trafikkflyt. Dette gir også bedre veisikkerhet. Forslagsstillerne vil her vise til utbyggingen av nytt krabbefelt ved Ørskogfjellet på E39 som et godt eksempel. Det er et stort behov for flere slike moderniseringer på både riks- og fylkesveinettet.

Forslagsstillerne mener det må settes av et større årlig beløp til investeringer i standardutbedring og modernisering, der både Statens vegvesen og Nye Veier kan ta del i å sikkerhetsoppdatere større deler av veinettet. Dette vil bringe oss nærmere målsettingen om fullverdig utbygging av forsterket midt- og kantmerking.

Veimerking

God veimerking gir betydelige sikkerhetsgevinster samtidig som det har beskjedene investeringskostnader. Forslagsstillerne mener dette er et viktig grep især på riksveier med møtende trafikk og på fylkesveier. Over tid har mange veier fått forsterket oppmerking med både midt- og kantstripe, og dette var et prioritert arbeid i Fremskrittspartiets tid i regjering. Forslagsstillerne ser med bekymring på regjeringens signaler om at veisektoren skal nedprioriteres, og statsbudsjettet for 2023 viser at arbeidet med veisikkerhet svekkes.

Forsterket veimerking er viktig for hele veinettet, og forslagsstillerne mener at riksveinettet med møtende trafikk og fylkesveiene skal få forsterket oppmerking raskt og med en forpliktende tidsplan.

Gang- og sykkelveier

Utbygging av gang- og sykkelveier er viktig for veisikkerheten, og det har størst betydning knyttet til skolevei. Utbyggingen i dag går altfor sakte, i særlig grad i distriktene. Hovedgrunnen til dette er at kostnadene som standardkravene forutsetter, er for høye. Håndbøkene stiller altfor strenge krav når det gjelder bredde og stigning. Forslagsstillerne viser til at fylkeskommuner og lokale myndigheter har anledning til å fravike kravene for å få mer sykkel- og gangvei for pengene. Det er viktig at lokale myndigheter benytter denne adgangen til selv å definere hva som er god nok standard. Forslagsstillerne mener imidlertid at håndbøkens standardkrav må for-

enkles, slik at en totalt sett raskere kan få bygd ut sykkel- og gangveier med prioritering av skoleveier. Slik utbygging gir bedre sikkerhet for alle trafikanter. Det er en uholdbar situasjon at for strenge krav til standard for gang- og sykkelveier gjør at gående og syklende heller må balansere på veiskulderen.

Veiteknologi og informasjon

Forslagsstillerne mener at ny teknologi må tas i bruk raskt for bedre veiinformasjon og for å styrke kvaliteten på veien, eksempelvis i tunneler. God informasjon om trafikkbilde og mulige farer er viktig for sikkerheten. Ikke minst gjelder dette mangelfull veikvalitet, som er et betydelig problem på deler av veinettet. Trafikantene må informeres om dårlig veidekke, slik at de kan ta sine forholdsregler. Det er langt mer effektivt enn å redusere fartsgrensene, som ikke opplagt identifiserer hva som er faremomentene på veistrekningen.

Bruk av midlertidige tunnelløsninger kan gi et solid bidrag til veisikkerhet der det eksempelvis er rasfare, for strekninger som er utsatt ved uvær, og i forbindelse med veikonstruksjon.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en veisikkerhetspakke i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.
2. Stortinget ber regjeringen legge til grunn at hovedveinettet skal utvikles med møtefrie firefeltveier ved en årsdøgntrafikk over 6 000 kjøretøy.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for en forpliktende tidsplan for å avvike vedlikeholdsetterslepet på riksveinettet.
4. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at fylkesveier med høyt trafikkgrunnlag og næringsveier omklassifiseres til riksveier.
5. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om mer ressurser til utbedring og modernisering av delstrekninger på riks- og fylkesveinettet.
6. Stortinget ber regjeringen prioritere at riks- og fylkesveier med møtende trafikk får forsterket oppmerking med både midt- og kantstripe, med en forpliktende tidsplan for gjennomføring.
7. Stortinget ber regjeringen sørge for at håndbøkene for gang- og sykkelveiutbygging forenkles, slik at man får mer gang- og sykkelvei for pengene.

8. Stortinget ber regjeringen ta i bruk nye teknologiske løsninger for trafikkinformasjon på veiene og midlertidige tunnelløsninger for å bedre veisikkerheten.

30. mars 2023

Frank Edvard Sve

Morten Stordalen

Bård Hoksrud

